

جهن شهر

مشهدالرضا جهان شکر برکت و کرامت
آبان ۱۴۰۲

دهمین کنفرانس ملی سون کنفرانس بین المللی برنامه ریزی و مدیریت شهر

در آیین افتتاحیه کنفرانس ملی و بین المللی برنامه ریزی و مدیریت شهری تأکید شد

نوسازی حاشیه شهر در کشور با الگوی مشهد

نوسازی حاشیه شهر در کشور با الگوی مشهد

۰۸

نوسازی حاشیه شهر در کشور با الگوی مشهد

۰۷

نوسازی حاشیه شهر در کشور با الگوی مشهد

۰۵

نوسازی حاشیه شهر در کشور با الگوی مشهد

۰۴

در آیین افتتاحیه کنفرانس ملی و بین المللی

نوسازی حاشیه شهر در

و سامان دهی این بافت را بدهد. ابتدایی ترین چیزی که باید در بازآفرینی حاشیه شهر مدنظر باشد، اعتماد سازی و ایجاد حس مشارکت واقعی است. ما باید با مردم برنامه ریزی کنیم نه برای آن ها و باید آن ها را همراه کنیم تا مشکلات حل شود.

حرم باید مرکزیت پیدا کند

قلندر شریف از هدف گذاری و برنامه ریزی های کلان ملی، استانی و شهری برای رفع مشکل خارج شدن حرم مطهر رضوی از مرکزیت شهر مشهد خبر داد و تصریح کرد: دیدگاه این است که حرم باید مرکزیت خودش را پیدا کند و شهر، شعاعی توسعه داشته است و برای اجرای آن هم برنامه این است که با ایجاد جاذبه هایی مشهد به سمت شرق به صورت همه جانبه و پایدار و عدالت محور توسعه داشته باشد. شهرداری مشهد در گام نخست و برای اعتماد سازی، در این دوره پروژه های زود بازده در محلات مختلف مشهد ایجاد کرده است که محوریت آن مردم هستند و بسیار تأثیرگذار بوده است. ضمن اینکه ۵۰ درصد بودجه عمرانی به حاشیه شهر اختصاص داده شده است.

کلنگ زنی پروژه های متعدد در شرق مشهد

شهردار مشهد یکی از پروژه های اقتصادی و زیست بوم شهری را پارک ۷۳ هکتاری کرامت دانست و افزود: ساخت بیش از ۴ هزار واحد مسکونی را با کمک دولت کلنگ زنی خواهیم کرد که از بزرگ ترین پروژه های شهرداری است. برنامه ریزی میان مدت بازآفرینی شهری نیز در حال انجام است و پیش بینی شده شهر به صورت متوازن توسعه پیدا کند. وی بیان کرد: اگر بدون برنامه ریزی پیش برویم، هیچ گاه موفق نخواهیم شد و دوباره به سمت ایجاد بافت های فرسوده و ناکارآمد خواهیم رفت. رصدخانه شهری مشهد نیز به عنوان دومین رصدخانه کشور راه اندازی شد و مدیران به صورت هوشمند در راستای برنامه ریزی دقیق تر و هوشمندانه می توانند از آن استفاده کنند.

شهرداری مشهد نمونه کشوری در اعطای تخفیفات در دریافت پروانه

در بخش دیگر این مراسم، معاون وزیر و مدیرعامل شرکت بازآفرینی شهری ایران با بیان اینکه ما در وزارت راه، مدیریت شهری و شوراهای شهر را سفیران بازآفرینی می دانیم گفت: در دولت سیزدهم با شناخت دقیق از میدان بازآفرینی، راهبرد متفاوت تری در بازآفرینی نسبت به دوره

دهمین کنفرانس ملی و سومین کنفرانس بین المللی برنامه ریزی و مدیریت شهری طی سه روز با حضور مدیران ملی و شهری و استانی، استادان دانشگاه و پژوهشگران حوزه شهر در دانشگاه فردوسی مشهد برگزار و در جریان آن بیش از ۳۰۰ مقاله از سوی پژوهشگران با محوریت مسکن و بازآفرینی شهری ارائه شد.

هزینه هنگفت در حاشیه کلان شهرها

شهردار مشهد در آیین افتتاحیه دهمین کنفرانس ملی برنامه ریزی و مدیریت شهری با بیان اینکه شهرها روزی مرکز توسعه بودند و امروز به جایی رسیدیم که باید این شهرها را دوباره

احیا کنیم گفت: اینکه چرا در شهرهایی مثل مشهد به این مرحله رسیدیم که باید هزینه های هنگفت مادی و معنوی انجام بدهیم که مشکلات بافت فرسوده و حاشیه شهر را حل کنیم و بودجه اصلی را بر موضوع بازآفرینی متمرکز کنیم، به دلیل غفلت هایی بوده که خواسته و ناخواسته در این سال ها شده است و البته عوامل و مسائلی مثل موضوع های امنیتی کشورهای مجاور، مسائل جوی، توجه کافی نداشتن به رشد روستاها و اشتغال آن ها هم در این موضوع دخیل بوده است و همه این موضوع ها دست به دست هم داده است تا در کلان شهرهای کشور حاشیه شکل بگیرد.

۴ هزار هکتار حاشیه شهر مشهد

محمد رضا قلندر شریف با تأکید بر ایده پردازی برای حل این مشکلات در کنفرانس برنامه ریزی شهری تصریح کرد: وسعت حاشیه شهر مشهد ۴ هزار هکتار است و بیش از ۲۳۰۰ هکتار هم بافت فرسوده داریم و در مجموع ۶ هزار هکتار پهنه هدف بازآفرینی شهری ماست. بیش از ۳۰ درصد جمعیت مشهد در حاشیه شهر سکونت دارد و این یک میلیون و سیصد هزار نفر حاشیه نشین فقط ایرانی هستند و جمعیت مهاجر ساکن در سکونتگاه های غیررسمی شهر براساس تخمین ها بیش از یک میلیون نفر است. این موضوع یعنی مشهد با جمعیت بومی و زائرانی که به صورت دائم در شهر هستند بیش از پنج میلیون نفر ساکن دائمی دارد و ۳۰ درصد این جمعیت در ۱۲ درصد وسعت شهر ساکن هستند که بافت خطرناک شهری است.

وی ادامه داد: این کنفرانس جایی است که باید پاسخ سؤال مدیریت شهری مبنی بر نحوه مدیریت

واحد در استان نوسازی شده است. همچنین در تخفیف های مربوط به پروانه های نوسازی و ساخت در بافت فرسوده، شهرداری مشهد ۱۰۰ درصد تخفیف می دهد که در کشور نمونه است.

تعریف بسته های تشویقی برای نوسازی

مدیرعامل شرکت بازآفرینی شهری ایران، خراسان رضوی را موفق ترین استان کشور در تعریف بسته های تشویقی بافت فرسوده دانست و توضیح داد: در بسته نوزده بندی که ابلاغ شد، وزارت راه اجازه داد تا شهرداری ها متناسب با وضعیت و فرهنگ خودشان بسته تشویقی تعریف کنند که خراسان رضوی در ۸۳ شهر این کار را انجام داد و موفق بود.

بازآفرینی با الگوی مشهد

آئینی در ادامه افزود: راهبرد انتهایی ماستری برنامه ابتکاری خوبی است که مشهد برای نوسازی حاشیه شهر با نام تحول حاشیه شهر انجام داد که الگوی خوبی برای شهرهای دیگر است. با این همه اما چون در شرکت بازآفرینی شهری ایران منابع آماده تبدیل نیست هنوز سهم خودمان را نتوانسته ایم

گذشته داشتیم، نخستین راهبرد ما حفظ جان انسان هاست که کمتر به آن توجه شده است، اکنون بیش از دویلمیون بنای ناپایدار در کشور داریم که ۱۰ میلیون نفر در آن زندگی می کنند و اگر به آن توجه نشود، بم دوم تکرار خواهد شد.

شتاب بخشی به نوسازی مسکن

محمد آئینی، راهبرد دوم وزارت راه در مسئله بازآفرینی شهری را توسعه خدمات و سرانه های آموزشی و بهداشتی و درمانی و ورزشی، فضای سبز و ارتقای مرغوبیت اراضی بافت فرسوده برشمرد و توضیح داد: کسانی که در بافت فرسوده زندگی می کنند، خودشان توانایی نوسازی را ندارند و بخش خصوصی باید وارد ماجرا شود و در این زمینه چاره ای جز کمک به مردم و ایجاد زمینه مشارکت میان آن ها و بخش خصوصی نداریم. البته بخش خصوصی هم جلو نمی آید، چون توجیه اقتصادی ندارد و ما با ایجاد بسته های تشویقی مختلف برای آن ها ایجاد انگیزه خواهیم کرد.

وی ادامه داد: در نوسازی مسکن در این دو سال تا الان بیش از ۵۱ هزار واحد ساخته شده و به بهره برداری رسیده است، که خراسان رضوی در این موضوع رتبه دوم را دارد و بیش از ۲۰ هزار

کشور با الگوی مشهد

رونق شهر به بارگاه رضوی گره خورده است

در ادامه رئیس مرکز پژوهش‌های شورای اسلامی شهر مشهد و دبیر کمیته راهبردی دهمین کنفرانس برنامه ریزی شهری با بیان اینکه پیدایش و رونق شهر مشهد به بارگاه منور رضوی گره خورده است گفت: این شهر به برکت امام رضا^(ع)، در بازه زمانی کوتاهی، در ردیف مشهورترین شهرهای مذهبی، اقتصادی و گردشگری ایران و جهان قرار گرفته است و به عنوان دومین شهر مذهبی جهان شناخته می‌شود. به همین دلیل هم هویت شهر و سیر تاریخی و توسعه مشهدالرضا^(ع)، شایسته پاسداری و بسیار ارزشمند است. این امر، وظیفه ملی و مذهبی و ضرورتی گریزناپذیر است؛ هرکسی که دل

در گرو تاریخ درخشان این خطه دارد، باید در حفظ و انتقال آن به نسل‌های آینده اهتمام داشته باشد و سهم خود را ایفا کند. مهدی ناصحی ادامه داد: سطح تماس خدمات مدیریت شهری با شهروندان بسیار زیاد بوده و همین مهم، ضرورتی برای برگزاری کنفرانس برنامه ریزی و مدیریت شهری است. استفاده از ظرفیت‌های علمی برای ارائه خدمات به روز به زائران و مجاوران بارگاه منور رضوی بسیار حائز اهمیت است و زمانی که به دنبال پاسخگویی به کوچک‌ترین و بزرگ‌ترین نیازهای مردم هستیم، باید با تکیه بر ظرفیت‌های علمی و بدنه دانشگاهی این کار را انجام دهیم.

مدیریت شهری ظرفیت‌ها را پای کار بیاورد

رئیس دانشگاه فردوسی مشهد هم در بخش دیگری از افتتاحیه کنفرانس ملی و بین‌المللی برنامه ریزی از لزوم ارتباط میان دانشگاه و مدیریت شهری صحبت کرد و گفت: این کنفرانس از نمادهای همکاری شورای شهر، شهرداری و دانشگاه فردوسی است و اهمیت ارتباط دانشگاه با صنعت و مدیریت شهری بر کسی پوشیده نیست. احضابافزود: در کشورهای غربی شاهد مدیریت جامع شهری و اثرات مفید آن بوده‌ایم، ولی در کشور ما آن‌طور که باید و شاید این مدیریت جا نیفتاده است. اگر مدیریت جامع شهری داشته باشیم شاید دیگر مسکن، دغدغه دولت نباشد. اکنون رئیس جمهور پای کار مسکن است و استانداری نیز از منظر حکمرانی وارد این موضوع شده است. در صورتی که اگر مدیریت جامع شهری داشته باشیم دیگر دولت چنین دغدغه‌ای نخواهد داشت. شهر موتور محرک اقتصاد شهری و توسعه است و به همین منظور از مدیریت شهری انتظار داریم ظرفیت‌های شهری را پای کار بیاورند.

نایب رئیس شورای اسلامی شهر مشهد: اصل قانون اساسی موضوع «مسکن متناسب با نیاز افراد جامعه و خانوار» را به عنوان یک مسئله اساسی در نظر گرفته و دولت‌ها را موظف کرده است در راستای تأمین مسکن مورد نیاز قدم‌های مؤثری بردارند، که در همایش به آن خواهیم پرداخت

نوسازی بافت فرسوده با مشارکت مردم

معاون هماهنگی امور عمرانی استانداری خراسان رضوی نیز با تأکید بر اینکه وقتی خود مردم وارد ماجرای تأمین و ساخت مسکن می‌شوند، نتایج بهتری رقم می‌خورد، تصریح کرد: مسکن مسئله این سال‌ها و دهه‌های گذشته نیست، بلکه مسئله‌ای است که به شش، هفت دهه قبل برمی‌گردد و ما میراث‌دار روبرو شدن همه دولت‌ها و برنامه‌ریزان با این مسئله هستیم؛ اما آن چیزی که بر ما مسجل شد این بود که جایی که خود مردم به میدان آمدند، نتایج بهتر بود. جواد خدایی ادامه داد: ما دو شیوه برخورد با این مسئله را داریم؛ شیوه اول که سال‌ها تجربه شده، این است که انبوه‌سازان می‌سازند و به مردم تحویل می‌دهند که مسکن مهر با همه نقدهایی که به آن وارد شده، نمونه آن است. نمونه دوم، فراهم کردن

امروز جمع شده‌ایم تا به ساخت مسکن‌های بیشتر و بهتر برای فرزندانمان بیندیشیم؛ در چنین اوضاعی هم کیشان مظلومان در فلسطین در فکر بازپس‌گیری سرزمین و بازسازی خانه‌هایشان هستند و همسایگان ستم‌کشیده‌مان در افغانستان در فکر بازسازی شهرها و روستاهای ویران شده از زلزله‌های اخیرشان! و این وضعیت، وظیفه ما را به عنوان ملجأ و مرجعی برای حمایت، پشتیبانی و مساعدت به همسایگان و هم‌کیشان در کنار اصلاح امور خودمان سنگین‌تر می‌کند؛ و گویا که اصلاً مفهوم جهان‌شهر برکت و کرامت همین است! او با تأکید بر لزوم نقد و ارزیابی برنامه‌های توسعه مسکن در کشور در سال‌های اخیر افزود: باید قدم‌های رویکردی، راهبردی، سیاستی و عملیاتی برای ارتقای کیفیت و کمیت مسکن برداریم؛ اصل ۳۱ قانون اساسی نیز موضوع «مسکن متناسب با نیاز افراد جامعه و خانوار» را به عنوان یک مسئله اساسی در نظر گرفته و دولت‌ها را موظف کرده است در راستای تأمین مسکن مورد نیاز قدم‌های مؤثری بردارند، که در همایش به آن خواهیم پرداخت. فرهنگندی تصریح کرد: پیشنهاد می‌کنم کنفرانس سال آینده با محوریت یکی از همین عنوان‌ها، به‌ویژه زیارت، عدالت یا هویت شهری برگزار شود.

اما خوشبختانه شهرداری مشهد حضور فعالی در این ماجرا دارد. معاون وزیر راه و شهرسازی ادامه داد: شهرداری‌ها باید از ظرفیت‌های دیگر قانون برای نوسازی بافت‌های فرسوده استفاده کنند؛ برای نمونه بر اساس قانون بخشی از مالیات بر ارزش افزوده باید برای محرومیت‌زدایی صرف شود که در اینجا ۶ هزار میلیارد منابع داریم.

مسکن و بازآفرینی چالش مدیریت شهری

نایب رئیس شورای اسلامی شهر مشهد هم در این مراسم مسکن و بازآفرینی شهری را دو چالش بزرگ مدیریت شهری در کشور و در سطح جهانی دانست و گفت: این دو چالش به علت بی‌برنامگی یا ناکارآمدی برنامه‌ریزی‌ها در توسعه شهری، یا به دلیل فرسودگی یا رشد ارگانیک بافت‌ها در پیش از عصر خودروهایی موتورسیکلت یا به دلایل رخدادهای طبیعی مانند سیل و زلزله یا عوامل انسان‌ساخت مثل جنگ و مهاجرت پدید می‌آیند. ایمان فرهنگندی با بیان اینکه یکی از محورهای این کنفرانس، بازسازی و بهسازی بافت‌های ناکارآمد شهری است، بیان کرد:

ارسال ۳۱۵ مقاله به کنفرانس برنامه ریزی و مدیریت شهری

دبیر این کنفرانس هم در ادامه به ارائه گزارشی از مقاله‌های دریافت شده و میزان شرکت در دهمین کنفرانس ملی و کنفرانس بین‌المللی برنامه ریزی و مدیریت شهری پرداخت و در این باره توضیح داد: ۳۱۵ مقاله به این کنفرانس ارسال شده که هشت مقاله از کشورهایی همچون استرالیا، کانادا، نیوزیلند، پاکستان و... است و مابقی از ایران به دست ما رسیده است که از این میان ۶۰ مقاله بنا به دلایلی پذیرفته نشده است و بیش از ۲۵۵ مقاله در کنفرانس پذیرفته شد. همچنین ۱۱۵ مقاله از دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی کشور به دبیرخانه کنفرانس رسید و بر اساس آمارهایی که داریم ۵۷۰ پژوهشگر در تدوین بیش از ۳۰۰ مقاله با یکدیگر همکاری داشته‌اند.

مشهدالرضا (ع) برند کنفرانس برنامه‌ریزی و مدیریت شهری

جهانگیر | دهمین دوره کنفرانس ملی و سومین دوره کنفرانس بین‌المللی برنامه‌ریزی و مدیریت شهری پس از وقفه‌ای دوساله به دلیل شیوع کرونا، بیست و چهارم و بیست و پنجم آبان یک‌بار دیگر در مشهد برگزار شد. آن طور که دبیرخانه این کنفرانس گزارش داد، بیش از ۲۵۵ مقاله در آن پذیرفته شده است و ۵۷۰ پژوهشگر در تدوین این مقالات نقش داشته‌اند. مدیران شهری معتقدند که برگزاری کنفرانس‌هایی از این دست تعامل میان مدیریت شهری و دانشگاه را بهبود می‌بخشد و باعث می‌شود مشکلات کلان‌شهرهایی مانند مشهد راحت‌تر حل و فصل شود.

محمد رضا قلندر شریف شهردار مشهد

در دوره ششم شورای اسلامی شهر مشهد کارویژه‌های خاصی را تدوین و برنامه‌ریزی کردیم و برش‌های خاصی را در بازآفرینی شهری در برنامه و بودجه دیده‌ایم که در حال انجام است، اما این کار همتی کلان، ملی و استانی می‌طلبد تا بتوانیم این مشکلات را حل کنیم. در کنار آن توسعه مشهد به سمت شرق و موضوع مرکزیت حرم مطهر رضوی نسبت به وضعیت جغرافیایی مشهد باید مدنظر قرار بگیرد و در حوزه‌های بازآفرینی، چه در حاشیه شهر و چه در بافت‌های فرسوده، باید به سمتی حرکت کنیم که هم‌زمان مشکلات این بافت‌ها و همچنین موضوع خروج از مرکزیت حرم مطهر رضوی نیز حل شود.

ایمان فرهمندی نایب‌رئیس شورای اسلامی شهر مشهد

کنفرانس برنامه‌ریزی و مدیریت شهری فراتر از سطح ملی، در سطح بین‌المللی هم تأثیرگذار است و خوشبختانه توجه جامعه نخبگانی، بدنه دانشگاهی و صاحب‌نظران مدیریت شهری را در پی داشته است. این اتفاق برای مدیریت شهری مشهد بسیار مهم است و شورای اسلامی شهر مشهد در ریل‌گذاری‌هایش بر ارتباط و تعامل دوسویه میان مدیریت شهری و بدنه نخبگانی و متخصص تأکید دارد.

مهدی ناصحی عضو شورای اسلامی شهر مشهد و رئیس مرکز پژوهش‌های شورا

یکی از رویکردهای دوره ششم مدیریت شهری شناسایی علمی و راه‌های پژوهشی برای حل مسائل شهر بوده است و دهمین دوره کنفرانس برنامه‌ریزی و مدیریت شهری به همین دلیل برگزار شد و امروز پس از هفده سال مشهدالرضا^(ع) به عنوان برند این کنفرانس برای جامعه دانشگاهی و نخبگانی در سطح ملی و بین‌المللی شناخته می‌شود.

موسی‌الرضا حاجی‌بگلو عضو و سخنگوی شورای اسلامی شهر مشهد

در مشهدالرضا^(ع) و دیگر کلان‌شهرها از حوزه مسکن یا بازآفرینی شهری با حاشیه شهر خیلی فاصله گرفته‌ایم. این کنفرانس‌ها می‌تواند کمک کننده باشد تا از مشکل‌هایی که در سال‌های گذشته برای مدیریت شهری ایجاد شده است، بتوانیم خارج شویم و اتفاقات جدیدی را رقم بزنیم. ما در شورای ششم برای سامان‌دهی

محمود عبدا...زاده مدیرعامل سازمان بازآفرینی فضاهای شهری شهرداری مشهد

در این دوره با توجه به دغدغه‌ای که در حوزه بازآفرینی شهری داشتیم، محوریت کنفرانس را مسکن و بازآفرینی شهری قرار دادیم. بزرگ‌ترین مسئله‌ای که شناسایی کردیم، موضوع مسکن است و به صورت جداگانه نگاه ویژه‌ای به آن داشتیم و در این کنفرانس به دنبال این هستیم که این موضوع را همراه با دیگر دستگاه‌های اجرایی پیش ببریم و برای مردم اقداماتی انجام شود. رویکرد اساسی کنفرانس در موضوع مسکن کاهش بهای تمام‌شده و افزایش عرضه آن است.

محمد رحیم رهنما دبیر کنفرانس برنامه‌ریزی و مدیریت شهری

توسعه شهری توسعه ملی است و برگزاری این کنفرانس‌ها کمک می‌کند که این امر تقویت شود. در کنفرانس برنامه‌ریزی و مدیریت شهری مسائلی مثل توسعه اجتماعی و مسکن، توسعه نهادی و مدیریتی، توسعه کالبدی و مسکن و مسکن ایرانی اسلامی بررسی شد و با توجه به اهمیت شهر مشهد به عنوان دومین کلان‌شهر کشور، بخش ویژه‌ای در کنفرانس به مسائل مشهد مثل هویت شهری، دیپلماسی شهری، گردشگری مذهبی شهری و نوآوری‌های شهری اختصاص پیدا کرد.

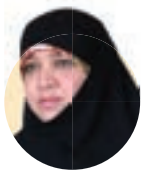
زهرا حسامی معاون مرکز پژوهش‌های شورای اسلامی شهر مشهد

اصلی‌ترین فلسفه پیدایش علوم و به تبع آن دانشگاه‌ها به عنوان بستر افزایش و انتقال دانش، گره‌گشایی و آسان‌سازی امور بوده است؛ امری که متأسفانه این روزها در زمینه مدیریت شهری بسیار کم‌رنگ شده است و با وجود مسائل جدی در این زمینه، شهرداری‌ها و شوراهای اسلامی شهر از ظرفیت نخبگانی و دانشگاهی به میزان کافی بهره‌مند نمی‌شوند.

حاشیه شهر و اینکه مناطق کم‌برخوردار را حذف کنیم، نزدیک به ۵۰ درصد پروژه‌های عمرانی و بودجه سالانه شهرداری مشهد را به مناطق کم‌برخوردار اختصاص دادیم که در نوع خود بی‌سابقه بود.

فاطمه سلیمی رئیس کمیسیون برنامه و بودجه شورای اسلامی شهر مشهد

یکی از دغدغه‌هایی که همیشه مطرح بوده، فاصله بین مراکز علمی و مراکز اجرایی است. این کنفرانس‌ها می‌تواند ارتباط‌سازنده‌ای بین مراکز علمی و مجموعه مدیریت شهری برقرار کند تا از نتایج کارگاه‌ها، مقالات و پنل‌هایی که خروجی آن است، استفاده کنیم. نتایج عملی این کنفرانس نیز در بودجه‌ها و سیاست‌های شورا عملی خواهد شد.

حسین حسامی عضو شورای اسلامی شهر مشهد

هدف برگزاری کنفرانس برنامه‌ریزی و مدیریت شهری ایجاد حلقه میانی بین مراکز علمی و پژوهشی و دانشگاهی با مراکز تصمیم‌گیری مثل شورای اسلامی شهر، مدیریت شهری و شهرداری است. در مجموعه شورای اسلامی شهر مشهد و کمیسیون‌های تخصصی مسائل و مشکلات شهر برآورد شده است که این شبکه مسائل با مراکز علمی و دانشگاهی ارتباط پیدا کنند.

محمد سهیلی مشاور عالی شهردار مشهد

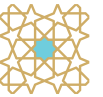
این کنفرانس پس از وقفه‌ای که به علت همه‌گیری کرونا رخ داد، به دوران موفقیت و شکوفایی‌اش بازگشت و حضور شرکت‌کنندگانی که در حوزه‌های تخصصی مدیریت شهری هستند و حجم مقالاتی که ارسال شده، نشان‌دهنده این موضوع است. بیش از نیمی از مقالات را کارشناسان و دست‌اندرکاران مدیریت شهری در شهرداری‌های کلان‌شهرها ارائه کرده‌اند و این می‌تواند گره‌گشای مسائل مدیریت شهری باشد.

در کارگاه‌های جانبی کنفرانس برنامه‌ریزی و مدیریت شهری مطرح شد

کمک هوش مصنوعی به درآمدزایی شهر

جهانبخش-کاملان | ایجاد ارتباط و تعامل هرچه بیشتر میان دانشگاه و دانش با مدیریت شهری از روز اول برگزاری کنفرانس ملی برنامه ریزی و مدیریت شهری در ۱۷ سال پیش تا امروز یکی از اهداف مهم ترین اهداف آن بوده است و به همین دلیل هم در حاشیه دهمین کنفرانس ملی و سومین کنفرانس بین المللی برنامه ریزی و مدیریت شهری سه کارگاه تخصصی با موضوع بررسی ظرفیت های قانونی درآمد و هزینه شهرداری در تامین مالی پروژه های شهری، کاربرد رصدخانه شهری و استفاده از هوش مصنوعی که جزو مسائل اساسی این روزهای مدیریت های شهری به شمار می آید با حضور ۲۷۰ نفر از کارشناسان مدیریت شهری و اساتید و دانشجویان دانشگاه ها برگزار شد تا راه حل های علمی حل این مسائل شهرداری بررسی شود.

درآمد حاصل از این قانون بین ۱۱ تا ۱۳ هزار میلیارد تومان است. وی در ادامه افزود: مدیریت شهری دانشی است که در کتاب ها و دانشگاه ها کمتر وجود دارد و نباید به یک محدوده خاص محدود شود، باید شرایطی مثل کنفرانس برنامه ریزی و مدیریت شهری مهیا شود که این دانش ضمنی به اشتراک گذاشته شود.

کمک هوش مصنوعی به مدیریت شهر

عضو هیئت علمی دانشگاه فردوسی مشهد در کارگاه کاربرد هوش مصنوعی در حوزه مدیریت شهری با اشاره به نقش هوشمندسازی در مدیریت شهری گفت: اگر شناخت درستی از هوشمندی و هوشمندسازی داشته باشیم و از آن در ساختار شهرداری استفاده کنیم، قطعاً بر بهبود زندگی شهروندان تأثیرگذار است. امروز هوشمندی و هوش مصنوعی یک انقلاب در دنیاست که می توانیم از این فرصت برای بهتر کردن فرایندهای خدمات و زندگی مردم در شهرها استفاده کنیم. محمدرضا اکبرزاده ادامه داد: امروز داده های زیادی در شهر وجود دارد که انتظار می رود مدیریت شهری با استفاده از آنها تصمیم گیری های بهینه تری داشته باشد؛ این داده ها به قدری در شهرداری ها زیاد هستند که می توانیم به راحتی و برای تصمیم گیری های آینده از آنها استفاده کنیم.

افزایش ۱۱ هزار میلیاردی درآمد شهرداری ها

«بررسی ظرفیت های قانونی درآمد و هزینه شهرداری در تامین مالی پروژه های شهری» عنوان دومین کارگاه برگزار شده در دهمین کنفرانس ملی و سومین کنفرانس بین المللی مدیریت و برنامه ریزی شهری بود. عضو هیات علمی اقتصاد شهری دانشگاه هنر اصفهان با اشاره به قانون درآمدهای پایدار شهرداری ها و دهیاری های کشور که سال ۱۴۰۰ به تصویب رسید، گفت: این قانون با هدف اینکه ظرفیت ها و درآمدهای جدیدی را برای شهرداری ها ایجاد کند و چالش های قبلی از جمله ناپایداری را نداشته باشد تصویب شد، و در پی آن شهرداری ها مجبور به اصلاحاتی در ساختار تشکیلات و نظام مالی شهرداری ها شدند.

ناصر یارمحمدیان با بیان اینکه بخشی از قوانین جدید منجر به افزایش درآمدهای شهرداری ها می شوند ادامه داد: نرخ عوارض نوسازی از یک و نیم درصد به دو و نیم درصد افزایش یافته است، عوارض مربوط به صدور گواهی نامه و گذرنامه از ۵ درصد به ۱۰ درصد افزایش پیدا کرده است و منابع مربوط به مالیات های مستقیم که یک درصد از آن اختصاص به شهرهای زیر ۲۵۰ هزار نفر دارد و بخشی از مالیات نقل و انتقالات املاک که به عنوان عوارض وصول می شود و در اختیار شهرداری ها قرار می گیرد از جمله مواردی است که منجر به افزایش درآمد شهرداری ها می شود. مجموع برآورد افزایش

رصدخانه ای برای تصمیم سازی علمی

در سومین کارگاه حاشیه ای کنفرانس برنامه ریزی و مدیریت شهری نیز کاربرد رصدخانه شهری در حوزه مدیریت شهری بررسی شد. رییس گروه رصد داده های شهری و شفافیت اطلاعات شهرداری مشهد با تأکید بر اینکه استفاده از داده های رصدخانه های شهری برای تعریف طرح های توسعه ای به ویژه در محلات بازآفرینی و پهنه های حاشیه شهر موثر است بیان کرد: مشهد دومین کلانشهری است که بحث رصدخانه را در حوزه احداث و تجهیز پیگیری کرده است و همچنین اولین کلانشهری است که می تواند داده ها را بر خط از سامانه بارگزاری کند و اطلاعات را بر روی ماکت و ویدیووال نمایش بدهد. مجیدپور حسین تصریح کرد: رصدخانه شهری مشهد قابلیت تصمیم سازی برای شهر را دارد؛ یعنی فقط قرار نیست که برای شهرداری کار کرده داشته باشد و همه مدیران عملیاتی می توانند از داده های رصدخانه استفاده و براساس آن برای شهر تصمیم بگیرند.

کارگاه تخصصی بازسازی مناطق جنگ‌زده برای کمک به بازسازی نوار غزه برگزار شد

آمادگی مشهد برای خواهرخواندگی با غزه

محمد کامران نزدیک یک ماه است که باریکه غزه در فلسطین هدف وحشیانه‌ترین حملات اسرائیلی‌ها قرار گرفته است و آن طور که برخی رسانه‌ها گزارش داده‌اند، بیش از ۴۰ درصد ساختمان‌های مسکونی و آموزشی و درمانی این باریکه چهل کیلومتری با خاک یکسان شده است و نیاز به بازسازی جدی و البته کمک‌های دیگر کشورها برای این کار دارد. براساس تجربه ایران در بازسازی مناطق جنگ‌زده هشت سال دفاع مقدس در حین و پس از جنگ تحمیلی و البته اعلام هم‌بستگی با مردم فلسطین و محکومیت جنایات‌های رژیم صهیونیستی، کارگاه تخصصی بازسازی مناطق جنگ‌زده با محوریت تجربه‌نگاری بازسازی اهواز و هویزه در حاشیه دهمین کنفرانس ملی برنامه‌ریزی و مدیریت شهری برگزار شد.

رئیس مرکز پژوهش‌های شورای اسلامی شهر مشهد با بیان اینکه برگزاری این پنل و کارگاه تخصصی اعلام موضع محکم جامعه دانشگاهی و علمی کشور درباره جنایات رژیم صهیونیستی در غزه است، گفت: در زمان طراحی و برنامه‌ریزی برای این کنفرانس هنوز اتفاقات غزه و عملیات طوفان الاقصی رخ ن داده بود و پس از این اتفاق و جنایات رژیم کودک کش صهیونیستی، برای اعلام موضع شدید جامعه علمی و دانشگاهی به این جنایات‌ها، تصمیم گرفتیم تا بخش مهمی از کنفرانس را به این موضوع اختصاص بدهیم. این شکست رژیم صهیونیستی ترمیم‌نشده‌ی است و مقاومت مردم غزه جواب خواهد داد. امروز همه دنیا به حمایت از غزه و مردم مظلوم فلسطین به‌پا خاسته‌اند و اسرائیل غاصب هیچ‌گاه مثل امروز در افکار عمومی دنیا شماتت و نفرت نشده است.

مهدی ناصحی در ادامه به تشریح اقدامات مدیریت شهری برای حمایت از غزه پرداخت و توضیح داد: شهرداری مشهد در همان روزهای ابتدایی این اتفاقات در مکاتباتی با وزارت امور خارجه آمادگی خودش را برای خواهرخواندگی با غزه اعلام کرد. همچنین مشهد به‌عنوان شهر دوستدار کودک و

برای صیانت از حقوق کودکان غزه با صندوق کودکان سازمان ملل و یونیسف نامه‌نگاری و پیشنهاد کرد تا هدف هم‌اکنون در تقویم جهانی به نام روز کودکان غزه اعلام شود. همچنین پس از قطع آب شهر غزه، مشهد به‌عنوان شهر دوستدار آب، درباره این جنایت اعلام موضع کرد و در کنار آن به سازمان کشورهای اسلامی برای برگزاری جلسه اضطراری و ایجاد صندوق بازسازی غزه اعلام آمادگی کردیم. ما این امکان و آمادگی را داریم که هماهنگی کلان‌شهرهای کشورهای اسلامی و حتی غیراسلامی صندوق بازسازی غزه را تشکیل بدهیم. این موضوع در گردش کار وزارت امور خارجه قرار گرفته است.

تجربه‌های ارائه‌شده باید زودتر عملیاتی شود

عضو شورای اسلامی شهر مشهد هم‌بامحکوم کردن جنایات‌های رژیم صهیونیستی در غزه و انتقاد از بی‌توجهی سازمان ملل به رفتارهای وحشیانه اسرائیل در قبال مردم این سرزمین، گفت: این روزها رژیم صهیونیستی و سازمان‌های بین‌المللی حقوق بین‌الملل و حقوق بشر را به چالش کشیده‌اند و آن‌را به‌سخره‌گرفته‌اند و پس از این همه جنایت در فلسطین، شاهد آن هستیم که در سازمان ملل برای این اتفاقات فقط یک دقیقه سکوت می‌کنند. این توهینی بزرگ به شعور جامعه بین‌الملل است.

هاشم دائمی با بیان اینکه تجربه ایران در بازسازی مناطق جنگ‌زده و تجربه شهر مشهد در بازآفرینی بافت فرسوده می‌تواند به بازسازی سریع شهرهای بمباران‌شده غزه کمک کند، تصریح کرد: هدف از این نشست ارائه راهکارهایی برای بازسازی مناطق جنگی است و تجربیات خوب ایران در بازسازی ویرانی‌های جنگ‌تحمیلی و بازآفرینی بافت فرسوده در مشهد به بازسازی سریع شهرهای بمباران‌شده و غزه کمک خواهد کرد. امیدواریم راهکارهای ارائه‌شده زودتر عملیاتی شود و این نشست آغازگر حرکت‌های مشابه باشد و به‌زودی تجربه موفقمان را به غزه انتقال بدهیم.

بازسازی شهرهای جنگ‌زده ایران از سال ۱۳۶۱ شروع شد

سرپرست سازمان بهسازی و نوسازی شهرداری اهواز نیز در ادامه از روند بازسازی شهرهای

تخریب‌شده در جنگ تحمیلی صحبت کرد و در این باره توضیح داد: جنگ‌ها تأثیر کالبدی زیادی بر معماری و شهرسازی دارند و آثار مخربی بر جای می‌گذارند که جبران آن سال‌ها طول می‌کشد. اکنون این تأثیرات مخرب برخی شهرهای ما در جنوب و غرب کشور را درگیر کرده است.

سیدنورا... موسوی تأکید کرد: رویکرد بازآفرینی شهری در جنگ سه دسته است؛ الگویابی دوباره و بدون در نظر گرفتن پیشینه معماری قبلی، دوباره‌سازی یا ساختن شهر مشابه گذشته آن و در نهایت باززنده‌سازی. در جنگ تحمیلی ۶۰ تا ۱۰۰ درصد شهرهای درگیر جنگ تخریب شد و از سال ۱۳۶۱ کار بازسازی مناطق جنگ‌زده با الگوی ساخت‌یابی دوباره و باززنده‌سازی آغاز شد. از سال ۱۳۶۷ این کار وارد مرحله جدیدی شد. البته در برخی نقاط شهر اهواز و خرمشهر به‌دلیل استفاده از روش اشتباه برای بازسازی، هنوز نقاطی وجود دارد که آثار جنگ در آن‌ها باقی مانده است.

برکاتی که ساخت هویزه برای مشهد داشت

شهر هویزه در ماه‌های ابتدایی جنگ تحمیلی به دست ارتش بعث عراق به‌صورت کامل تخریب شد و پس از آزادسازی در سال ۱۳۶۱، بازسازی آن بلافاصله آغاز شد و آستان قدس رضوی متولی این کار شد و مدیریت ساخت و ساز شهر تازه هویزه به رضا دیشیدی، معاون عمران آستان قدس رضوی، سپرده شد. دیشیدی در این نشست تخصصی به ارائه جزئیاتی از این تجربه پرداخت و با اشاره به

طراحی خانه‌ها براساس نظرات مردم هویزه، بیان کرد: هویزه در عملیات جنگی به‌صورت صددرصدی خراب شده بود و همه خانه‌ها را با بولدوزر صاف کرده بودند. وقتی جنگ شروع شد، مردم هویزه به سه نقطه مهاجرت کردند و یک گروه از آن‌ها به مشهد آمدند. زمانی که قرار شد هویزه را بازسازی کنیم، از آن‌هایی که در مشهد بودند، خواستیم نقشه خانه‌هایشان را بکشند و در این میان به پنج اصل رسیدیم و همان‌ها را در طراحی خانه‌های جدید رعایت کردیم.

رضادیشیدی ادامه داد: استاندار خوزستان آن زمان با این استدلال که ما تجربه ساخت و ساز نداشتیم، به ما مصالح نداد و خودمان با استفاده از ماسه‌بادی‌های آنجا و راه‌اندازی کارخانه نیمه‌تمام ساخت آجر هویزه، مصالح تأمین کردیم و توانستیم ۱۸۰۰ واحد مسکونی بسازیم.

وی با بیان اینکه ساخت شهر هویزه برکات زیادی برای شهر مشهد داشت، تأکید کرد: در شهر هویزه امکان حفر چاه برای فاضلاب وجود نداشت و مجبور شدیم که شبکه فاضلاب ایجاد کنیم و همان مهندسانی که آن شبکه را در هویزه اجرا کردند، از تجربه آن در شبکه آگو مشهد استفاده کردند. همچنین ماشین‌آلات عمرانی زیادی در جریان ساخت شهر هویزه ساخته و استفاده شد که همان‌ها در جریان خاک‌برداری زیرگذر حرم مطهر رضوی استفاده شد. ضمن اینکه از دل این کاریک کارخانه تولید آجر و سه شرکت عمرانی بزرگ بیرون آمد که در دیگر پروژه‌های بزرگ شهر مشهد به کمک شهر آمدند.

تجربیات خوب ایران در بازسازی ویرانی‌های جنگ‌تحمیلی و بازآفرینی بافت فرسوده در مشهد به بازسازی سریع شهرهای بمباران‌شده و غزه کمک خواهد کرد. امیدواریم راهکارهای ارائه‌شده زودتر عملیاتی شود و این نشست آغازگر حرکت‌های مشابه باشد و به‌زودی تجربه موفقمان را به غزه انتقال بدهیم

در آیین اختتامیه کنفرانس برنامه ریزی و مدیریت شهری مطرح شد

دانشگاه به حل مسائل شهر کمک کند

کاملان دهمین کنفرانس ملی و سومین کنفرانس بین المللی برنامه ریزی و مدیریت شهری پس از دو روز بحث و بررسی و تبادل نظر و ارائه مقالات مختلف با موضوع مسکن و بازآفرینی شهری، روز پنجشنبه به پایان رسید.

ارتباط دانشگاه و مدیریت شهری ضروری است

رئیس مرکز پژوهش های شورای اسلامی شهر مشهد در آیین اختتامیه این کنفرانس با تأکید بر

اینکه نتایج کنفرانس برنامه ریزی و مدیریت شهری باید به تعیین راهبردهای مدیریت شهری کمک کند. گفت: دانشگاه فردوسی با تهیه کاربردی از مقالات ارائه شده و نتایجی که به صورت بیانیه بیان شد، کمک کند تا بتوانیم با اصلاح و تعیین راهبرد مناسب و اصلاح فرایندها خدمات درخوری را در حوزه مسکن و بازآفرینی که جزو مسائل اولیه شهر است، به مردم ارائه دهیم.

مهدی ناصحی با اشاره به همت دوره ششم شورای اسلامی شهر برای تغییر چهره حاشیه شهر مشهد، ادامه داد: اختصاص بودجه مناسب و طراحی برنامه های گوناگون باعث شده است تا امروز شاهد تحولات بنیادین و عینی در حاشیه شهر باشیم. نقطه اشتراک عظیم ما مشارکت مردم در تهیه پروژه های حاشیه شهر بود. اگر مردم احساس تعلق خاطر به محلات خود نداشته باشند و پای کار نباشند، بی شک هر کاری برای آن ها انجام دهیم، فایده ای نخواهد داشت.

وی تأکید کرد: ممکن است پلی با هزینه های فراوان ساخته شود، اما رضایت مردم را جلب نکند، چون نیاز مردم نبوده است. در حالی که آن ها نیاز داشتند برایشان پیاده رو و... ساخته شود. بارها دیده ایم آنچه در طرح های جامع و طرح های تفصیلی پس از بررسی های طولانی انجام

شده، نیاز مردم نبوده است و انتظار آن ها از ما چیز دیگری بوده است. ناصحی در ادامه ارتباط میان دانشگاه و مدیریت شهری را به ویژه در زمان بودجه ریزی ضروری دانست و توضیح داد: دانشگاه باید در مسائل و رویدادهای شهری به ما کمک کند. بنابراین دست نیاز خود را در حوزه پژوهشی به سوی شما دانشگاهیان دراز می کنیم تا در فصل بودجه و اصلاح بودجه با رویکرد علمی و تخصصی و شناسایی درست نیازهای مردم، اسناد را تنظیم کنیم. انتظار ما از مجموعه های علمی و پژوهشی این است که در شناخت خواسته ها و ارائه راه حل برای مسائل و مشکلات کمک حال ما باشند.

اگر مردم احساس تعلق خاطر به محلات خود نداشته باشند و پای کار نباشند، بی شک هر کاری برای آن ها انجام دهیم، فایده ای نخواهد داشت

در روستا باید به مردم اشتغال بدهیم و امید را بین آن ها افزایش دهیم تا مهاجرت نکنند. نظارت بر تداوم این کار و سامان دهی از دیگر اقداماتی است که باید انجام دهیم.

حل علمی و دانشگاهی مشکلات حاشیه شهر مشهد

معاون استاندار و فرماندار مشهد هم در این مراسم از لزوم برنامه ریزی مناسب پیش از اجرای طرح های عمرانی برای حاشیه شهر صحبت کرد و با اشاره به بسیج شدن همه ظرفیت های شهر و کشور برای حل مشکل حاشیه نشینی مشهد گفت: ما در اجرا باید برنامه داشته باشیم. اگر برنامه نداشته باشیم، نمی توانیم یافته ها را در اجرا به صورت اثرگذار داشته باشیم. امروز در شهری که قطعه ای از بهشت است، یک موضوع همه را آزار می دهد و آن حاشیه نشینی است. این موضوع از گذشته اهمیت زیادی داشته و خوشبختانه امروز دانشگاه فردوسی مشهد همه ظرفیت شهر و کشور را بسیج کرده است تا حاشیه نشینی را مدیریت کنند. محسن داوری با تأکید بر انجام سه اقدام اساسی برای حل مشکل

حاشیه شهر مشهد، تصریح کرد: اول از همه ما باید برای تثبیت حاشیه کاری کنیم. چون اگر این کار نشود، هر چه مقاله بنویسید و فرایند ایجاد کنید، باز هم بر وسعت حاشیه شهر افزوده خواهد شد. پس تثبیت از ضروریات است و این اتفاق نمی افتد، مگر آنکه ما علت را بیابیم و آن را برطرف کنیم. علت حاشیه نشینی بی توجهی به روستاست. در روستا باید به مردم اشتغال بدهیم و امید را بین آن ها افزایش دهیم تا مهاجرت نکنند. نظارت بر تداوم این کار و سامان دهی از دیگر اقداماتی است که باید انجام دهیم.

وی ادامه داد: تنها راه رفع مشکلات حاشیه شهر سامان دهی است که امروز با تدابیر دولت سیزدهم اتفاق افتاده است. بخشی از مسکن ملی را طوری طراحی کردیم که بتوانیم در حاشیه شهر زمین واگذار کنیم تا شهرداری آن را در اختیار مردم قرار دهد و بتواند معابر را باز کند تا مشکل ترافیک را در این مناطق از بین ببریم.

فرماندار مشهد یکی دیگر از مشکلات حاشیه شهر مشهد را ضعف ساخت وسازها دانست و تصریح کرد: اگر در این شهر زلزله ای بیاید، فاجعه رخ خواهد داد. مادر منطقه ای که بیشترین تراکم جمعیت را دارد، کمترین استحکام بنا را داریم و باید آن را سامان دهی و توانمندسازی کنیم. ما در این حوزه عقب افتادگی داریم و نمی توانیم با برنامه ریزی دولتی این عقب افتادگی را جبران کنیم. به همین دلیل بسیج عمومی و پای کار آوردن مردم و جلب اعتماد آن ها در دستور کار است. داوری در ادامه تأکید کرد: بنای ما بر این است با برنامه ریزی درست و بهره گیری از مقالات و راهکارهای علمی که به ما در این مراسم ارائه خواهید داد، روندی ایجاد کنیم که در پایان دولت سیزدهم جایی به نام حاشیه شهر مشهد که موضوعیت داشته باشد، وجود نداشته باشد. این موضوع دست یافتنی است، اگر همه با هم و با برنامه و به صورت منسجم عمل کنیم.

بیانیه پایانی دهمین کنفرانس ملی و سومین کنفرانس بین المللی برنامه ریزی و مدیریت شهری قرائت شد

لزوم سیاست گذاری برای حل مشکل مسکن

دهمین کنفرانس ملی و سومین کنفرانس بین المللی برنامه ریزی و مدیریت شهری با محوریت "مسکن و باز آفرینی شهری، با حضور بیش از ۵۰۰ نفر از اندیشمندان، اعضای هیات علمی دانشگاهها و موسسات آموزش عالی، دستگاه های دولتی، مدیران و کارشناسان شهرداری ها و کارآفرینان بخش خصوصی برگزار شد. بیش از ۳۱۵ مقاله به دبیرخانه این کنفرانس ارسال و بیش از ۴۰ مقاله توسط صاحب نظرانی از کشورهای کانادا، استرالیا و پاکستان و ایران ارائه شد.

بررسی روندها و سیاستهای فعلی دولت ایران بیانگر تلاش برای افزایش مسکن قابل استطاعت و ترویج توسعه پایدار شهری با ابتکاراتی مانند طرح مسکن مهر و طرح اقدام ملی مسکن و... است؛ هدف از این تلاش ها بهبود کیفیت زندگی ساکنان شهری در ایران و رفع کمبود مسکن در شهرهای بزرگ و متوسط است. کنفرانس نیز بر تداوم این سیاستها با بهره گیری از تجربیات سایر کشورها مانند افزایش تراکم ساختمانی وام های بانکی، مالیات های عمومی کنترل اجاره بها و قوانین مالکیت مهاجرین در حوزه مسکن تاکید می کند.

با توجه به برنامه جامع اقدام مشترک به عنوان سند کلان بازآفرینی کشور و ضرورت مشارکت بویژه مشارکت مالی تمامی دستگاه های در راستای تحقق این مهم پیشنهاد می شود اختصاص بودجه به دستگاهها براساس میزان مشارکت و اثرگذاری دستگاه در میزان تحقق اسناد توسعه محله صورت گیرد.

با توجه به آنکه چرخه فقر در محلات هدف بازآفرینی به صورت تسلسل وار ناشی از ضعف در مشارکت اجتماعی، آموزش، اشتغال و مهارت آموزی است، از این رو لازم است دولت محترم توجه به فن محوری و مهارت آموزی و ارتقای شاخص های آموزش و مهارت آموزی نوآورانه را با بهره گیری از ظرفیت گروه های مردمی و فعالین محلی در محلات هدف بازآفرینی از طریق دستگاههای متولی در دستور کار خود قرار دهد.

از آنجا که توزیع فضایی نامناسب فعالیت و اشتغال می تواند الگوی حرکت جمعیت و نیاز به مسکن را در کلانشهرها تشدید نماید، از این رو پیشنهاد می شود، دولت محترم با نگاه آمایشی نسبت به ایجاد تعادل و توزیع مناسب فضایی فعالیت و اشتغال به سمت شهرهای کوچک و میانی در جهت مدیریت مسکن در اقدام نماید.

به منظور تسریع فرآیندهای بازآفرینی پایدار در محلات هدف بازآفرینی و ترغیب سرمایه گذاران، توسعه گران و سازندگان محلی به بهسازی و نوسازی واحدهای مسکونی اعطای مشوق های لازم در دستور کار دولت محترم در برنامه جامع اقدام مشترک قرار گیرد

با عنایت به مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص سیاستها و ضوابط تشویقی کالبدی متضمن نوسازی محله ای در بافتهای فرسوده و ناکارآمد شهری کلیه شهرها متناسب با شرایط بومی و نارسایی های موجود بسته تشویقی ویژه ای را به منظور تسریع در فرآیند بازآفرینی تدوین نموده و به تصویب کمیسیون ماده ۵ برسانند.

با توجه به ظرفیت های بند ب تبصره ۱۱ قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور برای سا مانده های سکونتگاه های غیر رسمی واقع در محدوده شهرها و تأمین زیرساخت های لازم در این مناطق شورای برنامه ریزی و توسعه استان ها در تأمین سهم این مناطق از محل عوارض ماده (۳۹) قانون مالیات بر ارزش افزوده با سازمانهای متولی همکاری نماید.

ناپایدار با جمعیتی معادل با ۱۰ میلیون نفر در کشور و درصد آسیب پذیری بسیار بالای این بافت ها در برابر سوانحی همچون زلزله توجه به حوزه مسکن در استطاعات در محلات هدف بازآفرینی حائز اهمیت است از این رو لازم است دولت با ارائه سیاست های حمایتی، حقوقی تشویقی و اعطای تسهیلات بارانه ای، نسبت به ارتقاء کمی و کیفی مسکن اقدام نمایند.

از آنجا که تاب آوری بافت های ناکارآمد شهری بویژه در حوزه مسکن می تواند نقش به سزایی در تحقق اهداف بازآفرینی پایدار شهری داشته باشد. پیشنهاد می شود مراکز علمی و دانشگاهی با همکاری سازمان های بازآفرینی فضاهای شهری فرآیند تدوین سند تاب آوری را با اولویت کلانشهرها در دستور کار قرار دهد.

با توجه به تدوین برنامه جامع اقدام مشترک با مشارکت تمامی دستگاه ها در فرآیند بازآفرینی شهری پایدار پیشنهاد می شود، از آنجایی که نوسازی و بازآفرینی بافت های شهری نیازمند تخصص های مختلف دانشگاهی است، لذا ایجاد مراکز همکاری های راهبردی در حوزه بازآفرینی شهری با مشارکت گروه های علمی برنامه ریزی شهری، محیط زیست، اقتصاد، معماری و حقوق در دانشگاه ها و در مشهد در دانشگاه فردوسی مشهد ایجاد گردد.

از آنجایی که بخش مهمی از مالکیت اراضی هدف بازآفرینی اوقافی است مشارکت و همکاری حداکثری دستگاه های نظیر اوقاف، آستان قدس رضوی و غیره در این فرآیند امری ضروری قلمداد می شود.

چشم انداز آینده مسکن شهری در ایران با چندین عامل و چالش کلیدی روبرو است. شهرنشینی سریع همراه با فقدان برنامه های رشد اجتماعی - اقتصادی، شکاف اجتماعی - اقتصادی گسترده ای را در مناطق شهری ایجاد کرده است. پیش بینی های مختلف از جمله سازمان ملل حاکی از آن است که روند شهرنشینی در ایران تا سال ۲۰۵۰ همچنان رو به افزایش خواهد بود. افزایش جمعیت شهری را می توان به رشد طبیعی مهاجرت های روستایی به شهر تبدیل مناطق روستایی به شهرها و ادغام حاشیه شهرها به مناطق شهری نسبت داد این روندها نقش و مسئولیت شهرداری ها و به ویژه سازمان های باز آفرینی شهری را در پرداختن به جلوگیری از حاشیه ای شدن شهرها در تهیه برنامه بلندمدت دو چندان می کند.

با توجه به نبود یک چشم انداز واحد و سیاست گذاری یکپارچه در حوزه مسکن در دوره ۱۳۵۸ تا ۱۴۰۰، و به طبع فقدان ظرفیت نهادی سبب شده تا سیاست گذاری ها در تبدیل به برنامه و پروژه، موفقیت چشم گیری نشان نداده و پدیده مسکن به تدریج از مشکل به بحران تبدیل گردیده است، از این رو تقویت نهاد های سیاست گذار و افزایش ظرفیت های حقوقی و اختیارات این نهادها به صورت یکپارچه در جهت پاسخگویی به کف مطالبات عمومی جامعه در خصوص زمین و مسکن شهری مهمترین رسالت گفتمانی نظام سیاست گذاری توسعه شهری کشور است.

با توجه به وجود ۲ میلیون و ۷۰۰ هزار بنای

برگزاری دهمین کنفرانس ملی و سومین کنفرانس بین المللی برنامه ریزی و مدیریت شهری مسکن شهری و باز آفرینی با وقوع یکی از بی رحمانه ترین فجایع جهانی در ویرانی نوار غزه بدست رژیم اشغالگر قدس همراه شد. کنفرانس نیز با آگاهی از سابقه اشغال و آوارگی ملت فلسطین و قطع نامه های سازمان ملل متحد این اقدام وحشیانه را در کشتار دسته جمعی ملت فلسطین محکوم می نماید و از مراجع جهانی مصرا خواستار جلوگیری از کشتار بی رحمانه و تخریب گسترده و جلوگیری از آوارگی ساکنان نوار غزه می باشد.